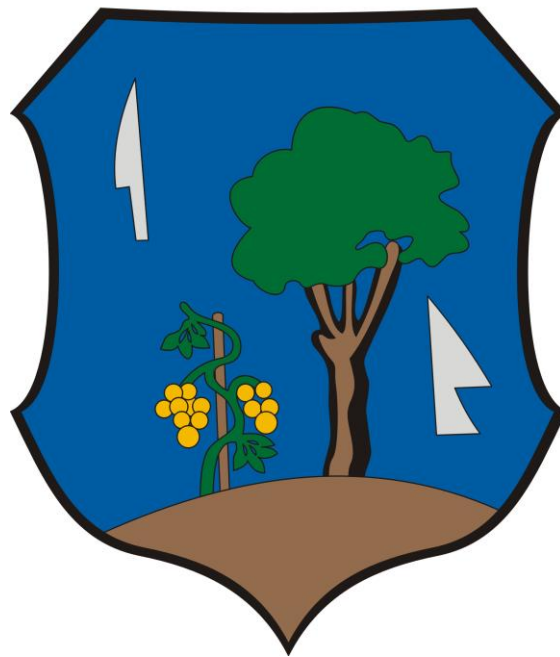

Visz Községi Önkormányzat

VISZ

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2013 – 2018.

Készítette: Mátyás Petra

Tartalomjegyzék

Tartalom

1	Bevezetés.....	5
2	A település bemutatása.....	6
3	Értékeink, küldetésünk	12
4	Célok.....	12
4.1	A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetilemző részének célja	12
4.2	Fő célkitűzéseink:	13
4.3	A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve.....	13
5	Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetilemzése.....	14
5.1	Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
5.1.1	A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása 14	
5.1.2	Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.....	15
5.2	Stratégiai környezet bemutatása.....	15
5.2.1	Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	25
5.2.2	A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	25
5.2.3	A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.....	26
5.3	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége... 26	
5.3.1	Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	27
5.3.2	Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció.....	28
5.3.3	Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások.....	35
5.3.4	Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	38
5.3.5	Telepek, szegregátumok helyzete.....	39
5.3.6	Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	39
5.3.7	Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	42
5.3.8	A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal 42	
5.3.9	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	43
5.4	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	45
5.4.1	A gyermekek helyzetének általános jellemzői, (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)	45

5.4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége.....	47
5.4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	47
5.4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.....	49
5.4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	49
5.5 A nők helyzete esélyegyenlősége.....	50
5.5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége.....	50
5.5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások.....	52
5.5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	52
5.5.4 A nőket ért erőszak, családon belüli erőszak.....	53
5.5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	53
5.5.6 A nők szerepe a helyi közéletben.....	53
5.5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	53
5.5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	54
5.6 Idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	55
5.6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.).....	55
5.6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	55
5.6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	56
5.6.4 Az időseket, az életkorral járó saját igények kielégítését célzó programok a településen.....	57
5.6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	58
5.7 A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	59
5.7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	59
5.7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	59
5.7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetősége, akadálymentesítés.....	60
5.7.4 Következtetések-problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	61
5.8 Helyi partnerségi, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	62
5.9 Helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	63
6 A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
6.1 A HEP IT részletei.....	64
6.1.1 A helyzetelemzés megállapításainak összegzése:.....	64

6.1.2	Jövőképünk:	67
6.1.3	Az intézkedési területek részletes kifejtése:	68
6.2	Megvalósulás	73
6.2.1	A megvalósítás előkészítése:	73
6.2.2	A megvalósulás folyamata:	73
6.2.3	Monitoring és visszacsatolás:	73
6.2.4	Nyilvánosság	74
6.2.5	Kötelezettség és felelősség:	74
6.2.6	Érvényesülés, módosítás:	75
6.3	Elfogadás módja és dátuma	76

1 Bevezetés

Visz Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadta Visz Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját. Az Esélyegyenlőségi Program tartalmazza a település feladatellátásához kapcsolódó különböző területek esélyegyenlőségi szempontok szerinti vizsgálatát, illetve az ehhez kapcsolódó feltételrendszer áttekintését.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 2011. december 22. napjától hatályos 31. §-a alapján a települési önkormányzatoknak ötévente, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadnia. A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását kétfévente át kell tekintetni, szükség esetén felül kell vizsgálni, illetve az esetlegesen adódó új helyzetnek megfelelően módosítani kell.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 64. § A. §-a kimondja, hogy a 2012. november 1-jét követően meghirdetett pályázatokra vonatkozik az a jogszabályi tétel, miszerint a települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó egyedi döntés alapján nyújtott pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Az esélyegyenlőség minden nemzet, minden állampolgára számára fontos érték! Az egyenlő esélyek biztosítása az Európai Unió és Magyarország egyik legfontosabb politikai célja. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása állami feladat.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Visz Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése után bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

2 A település bemutatása

Balatonlellén és Látványon keresztül a 67-es úton letérve Viszre lehet eljutni (10 km), illetve az M7-es autópályáról új 67-es gyorsforgalmi úton Kaposvár irányában lehet elérni a települést (9 km).

Erdős dombok, szőlő- és gyümölcsültetvények veszik körül. A Balatonra érkező turisták szívesen kirándulnak a Balatonlellétől mintegy 10 kilométerre délre fekvő településre.

2.1 Története

A község neve először 1229-ben Wysch alakban fordult elő, a székesfehérvári káptalan birtokaként. Az 1332-37. évi pápai tizedjegyzék szerint plébániája is volt. 1348-ban a Gordovai Fancs család birtokolta, 1536-ban újra a székesfehérvári káptalan birtokjegyzékében található, de az itteni plébános és Fánchy Ferenc is birtokosként szerepel. A török hódoltság idején a település elnéptelenedett. Az eredeti falutól délebbre, a mai helyén építették újjá. 1726-ban a Rendesi Bárány családé. 1773-tól a család ezek örökösei és Jankovich Antal özvegye a tulajdonos. A 19. század első felében a Palocsay és a Szalay családnak is volt itt birtoka. A visziek állattenyésztéssel, földműveléssel foglalkoztak, de jellemző volt a fazekasság is, több egykori égetőkemence nyomaira bukkantak a földmunkák során.

A két világháború áldozatainak névsorát márványtábla örökíti meg a haranglábon. A település 1945 után gyors fejlődésnek indult. A falu lakóinak többsége a környékben alakult állami gazdaságokban talált munkát. Az 1955-ben létrejött termelőszövetkezet 624 katasztrális holdon gazdálkodott. 1971-ben egyesült a látványi szövetkezettel. 1972-ig általános iskola is volt a faluban, ám azóta iskolabusz viszi az iskolásokat és az óvodásokat Látványba. A buszközlekedés jó, napi 16 járat van Karád, Balatonlelle és Kaposvár felé.

2.2 Nevezetességei

- Viszi csárda
- Víz-Csacsifarm

A községben Polgármesteri Hivatal segíti a település működését és a lakosság életét.

Visz területe: 6,02 km²

Belterülete: 0,56 km²

Lakónépesség száma (2012.): 208 fő

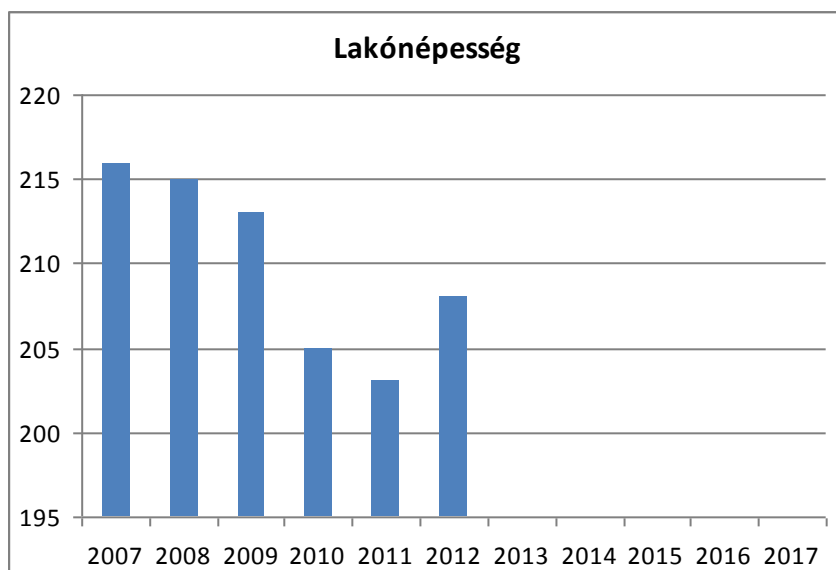
Lakásállományok száma: 103 db.

1.sz. táblázat – Lakónépesség száma az év végén

	Lakónépesség
2007 (fő)	216
2008 (fő)	215
Lakónépesség számának változása (%)	100
2009 fő	213
Lakónépesség számának változása (%)	99
2010 (fő)	205
Lakónépesség számának változása (%)	96
2011 (fő)	203
Lakónépesség számának változása (%)	99
2012 (fő)	208
Lakónépesség számának változása (%)	102

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

(A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.)

Az grafikon rámutat arra, hogy a lakónépesség száma ingadozó, ennek oka lehet az is, hogy a faluban egyre kevesebb gyermek születik, viszont évről évre változik a külföldi állampolgárok aránya is. Hol kevesebben, hol többen döntenek úgy, hogy a községben vásárolnak ingatlant.

A településen 208 fő lakónépességre vonatkozóan kell áttekintetni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	113	108	221	51%	49%
0-14 éves	10	8	18	56%	44%
15-17 éves	4	4	8	50%	50%
18-59 éves	60	74	134	45%	55%
60-64 éves	8	7	15	53%	47%
65 év feletti	27	15	42	64%	36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

(Állandó népesség száma az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek száma, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk).

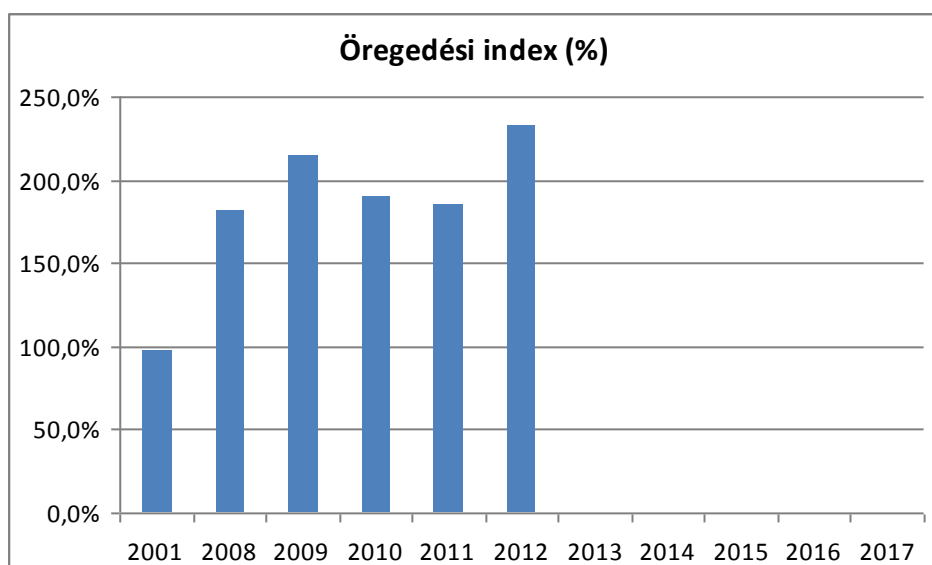
A település állandó népesség számából kitűnik, hogy a nők nagyobb arányban vannak, mint a férfiak. Kivétel ez alól a 18-59 éves korosztály, ahol a férfiak nagyobb többségben vannak, mint a nők.

3.sz. táblázat – Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2001	39	40	98
2008	38	21	181
2009	43	20	215
2010	40	21	190
2011	37	20	185
2012	42	18	233

Forrás: Teir, KSH-TSTAR

(Az öregedési index azt jelenti, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut.)

A település öregedési indexe mutatja, a település előregedő. Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idősek fokozott ellátására, segítésére van és lesz szükség a jövőben.

4.sz. táblázat – Belföldi vándorlások

	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2008	10	1	9
2009	2	6	-4
2010	4	3	1
2011	3	2	1
2012	NA	NA	NA

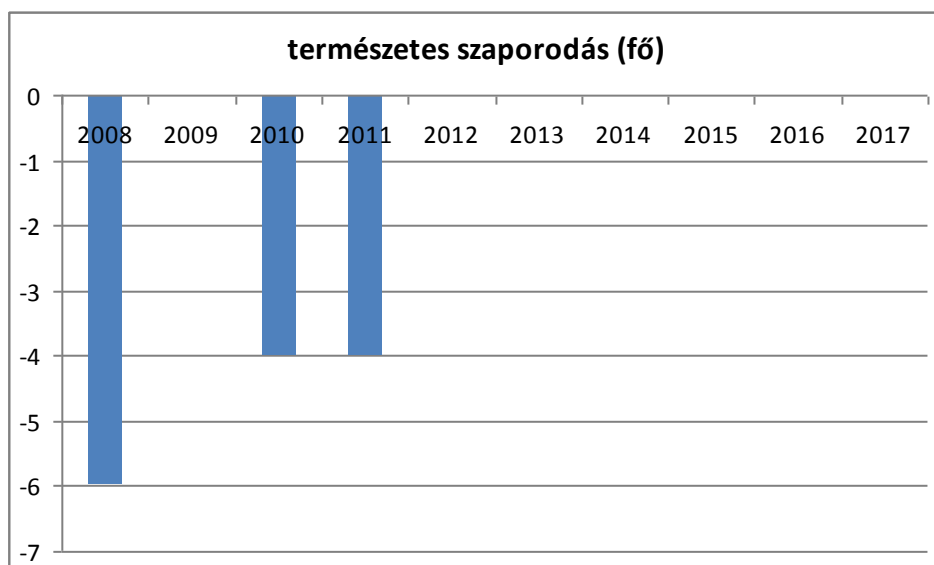
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzereje többnyire negatív előjelet mutatott a korábbi években, az elmúlt két év viszont javuló arányt mutat. Az elvándorlás aggasztó, mert a falu élhető település, kivéve a helyben található munkahelyek számát. Amennyiben a lakosság, főleg a fiatalok számára a munkához való hozzáférés megoldódna, a helyben maradás sem jelentene számukra gondot.

5.sz. táblázat – Természetes szaporodás

	<i>Élve születések száma</i>	<i>Halálozások száma</i>	<i>Természetes szaporodás (fő)</i>
2008	0	6	-6
2009	2	2	0
2010	0	4	-4
2011	0	4	-4
2012	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás negatív előjelű, ami azt jelenti, hogy az élve születések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma. Ez is annak a bizonyítéka, hogy a falu elöregedő, így a gyermekek, és fiatalok mellett egyre több esetben kell figyelni a főleg egyedül élő, magukra maradt idős emberekre.

3 Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein.

Így: a

- tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Visz település Önkormányzata Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

4 Célok

4.1 A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Fontos, hogy minden állampolgár számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:

- a családbarát munkahelyi körülmények megteremtésében és erősítésében,
- a nemek közötti esélykülönbségek csökkentésében,
- akadálymentesítésben,
- a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
- a romák életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
- más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javításában

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekintetni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

Továbbá célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

4.2 Fő célkitűzéseink:

- az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,
- a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése,
- a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése,
- egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára:
 - időskorú személyek,
 - fogyatékkal élő emberek,
 - munkanélküli emberek,
 - munkába visszatérő személyek,
 - pályakezdő fiatalok,
 - nők és munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
 - mélyszegénységben élők és roma származású emberek,
 - alacsony iskolai végzettségű személyek.
- Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében
 - a közoktatási,
 - a foglalkoztatási
 - a közművelődési,
 - a szociális,
 - az egészségügyi,
 - más közsolgáltatási területen.

4.3 A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

5 Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése

5.1 Jogszabályi háttér bemutatása

„(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”¹

5.1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeleti,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikához: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

¹ Magyarország Alaptörvénye

5.1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az Ekbtv. 31 §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek.

Visz Önkormányzat képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotta helyi rendeletét, melyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

(1) Az önkormányzat feladatai a közszolgáltatások körében:

1. településrendezés és településfejlesztés
2. az épített és természeti környezet védelme
3. a lakásgazdálkodás
4. vízrendezés, csapadékvíz elvezetése és csatornázás
5. a köztemető fenntartása
6. a helyi közutak és közterületek fenntartása
7. a helyi tömegközlekedés és köztisztaság biztosítása
8. gondoskodás a helyi tűzvédelemről és a közbiztonság helyi feladatairól
9. közreműködés az energiaszolgáltatásban
10. közreműködés a foglalkoztatás megoldásában
11. gondoskodás az óvodai nevelésről, az általános iskolai oktatásról és nevelésről a gyermek és ifjúsági feladatokról
12. közművelődési, művészeti tevékenység és a sport támogatása
13. az egészséges életmód közösségi feltételeinek az elősegítése ²

5.2 Stratégiai környezet bemutatása

Az évközi intézményi adatgyűjtés szerint – amely a megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, létszámkorlát nélkül a költségvetési intézmények, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek alkalmazottaira vonatkozik – mind a foglalkoztatotti létszámban, mind az átlagkeresetekben növekedés következett be 2012-ben. A

² Vizs Község Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata

megfigyelésbe vont somogyi szervezeteknél 69 541 fő **alkalmazásban állót** regisztráltak, a megelőző évhez képest 1,3%-kal többet. (Országosan ezzel ellentétes irányú változás történt, átlagosan 0,6%-kal fogyatkozott az alkalmazottak köre.) Az öt vagy több főt foglalkoztató somogyi **vállalkozások**nál 1,6%-os növekedést követően 44 035-en álltak alkalmazásban. A **költségvetési intézmények**nél 0,3%-kal többen (23 677-en) szerepeltek az állományi létszámban. A **nonprofit** és egyéb nem nyereségérdekelte szervezeteknél 1828 dolgozót tartottak nyilván. A teljes alkalmazotti állományból a fizikai munkakörűek száma 2,5%-kal nőtt, ezzel szemben a szellemieké 0,4%-kal csökkent a bázisidőszakhoz képest. Az összetételt tekintve a fizikaiak hattizedes arányt képviseltek. A teljes munkaidős foglalkoztatottak 63 317 fő száma az összlétszám 91%-át tette ki.

A 2012. évben a **havi bruttó átlagkereset** 177 125 Ft volt Somogyban, 5,5%-kal magasabb, mint a megelőző évben. (Nemzetgazdasági szinten a 222 990 Ft-os bruttó kereset 4,6%-kal haladta meg a 2011. évi összeget.) A somogyi versenyszférában 9,4%-kal, 181 955 Ft-ra nőtt az alkalmazottak keresete. Ezzel ellentétben a költségvetési szervezeteknél 1,6%-kal kevesebbet (169 008 Ft-ot) fizettek, mint egy évvel korábban. A nonprofit szféra 167 250 Ft-os átlagkeresete 8,7%-kal haladta meg a bázisidőszakit. Az ezer fő felett foglalkoztató **gazdasági ágakat** vizsgálva az átlagában legjobban fizető terület a szállítás, raktározás (320 651 Ft) volt, majd a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklődés (223 994 Ft) és a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás (219 155 Ft), következett a sorban. A legalacsonyabb kereseteket a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (127 964 Ft), illetve a humán-egészségügyi, szociális ellátás (132 550 Ft) ágakban fizették ki. A somogyi foglalkoztatottak – családi kedvezmény nélkül számított – **havi nettó átlagkeresete** nominálisan 0,9%-kal (115 122 Ft-ra) emelkedett, ezen belül a fizikai dolgozóké 2,1%-kal (87 395 Ft-ra) csökkent, míg a szellemi foglalkozásúaké 5,0%-kal (154 106 Ft-ra) nőtt.

(Országos átlagban 2,0%-kal, 144 040 Ft-ra emelkedett az alkalmazottak nettó átlagkeresete.) A **munkaerő-felmérés** 15–74 éves népességre vonatkozó adatai alapján 2012 IV.

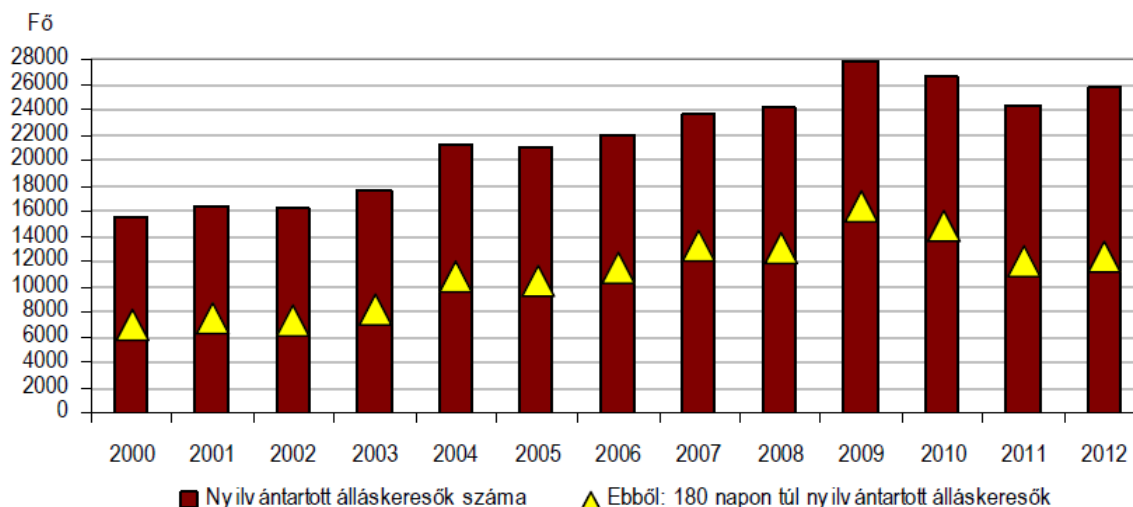
negyedévében Somogyban 4,6 ezer fővel (4,1%-kal) növekedett a foglalkoztatottak száma a megelőző év azonos időszakához képest, így 116,3 ezer főre emelkedett a létszámuk.

Munkanélkülit 10,5 ezer főt írtak össze, 21%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Ezen létszám alapján 8,3%-os munkanélküliségi rátát számítottak, 2,3 százalékponttal alacsonyabbat, mint 2011 utolsó negyedévében. A somogyi mutató 2,4 százalékponttal kedvezőbb az országos átlagnál. A gazdaságilag inaktív csoportja 3,6%-kal, 116,4 ezer főre mérséklődött.

Ezek a munkaerő-piacon nem szereplő személyek a vizsgált korcsoport népességének közel felét tették ki.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartásában a 2012. decemberi zárónapon 25 682 Somogy megyei **álláskereső** szerepelt, 1391 fővel (5,7%-kal) több, mint egy évvel korábban. A dél-dunántúli régión belül Baranyában ugyan csak kismértékben (0,7%-kal), de csökkent, Tolnában viszont 6,9%-kal növekedett az állást keresők létszáma. (Az ország egészében 3,1%-kal több állástalant tartottak nyilván, mint egy évvel korábban.) A **tartósan**, több mint egy éve megszakítás nélkül a megyei nyilvántartásban szereplők száma 25%-kal (7255 főre) emelkedett. Ez a csoport a teljes állomány 28%-át tette ki. A 25 év alatti korosztályból 3826 fiatal keresett munkát, ők az összlétszám 15%-át képviselték. Az álláskeresők listáján 2792 **pályakezdő** szerepelt, 21%-kal több, mint 2011 decemberében. Érettségivel 36, szakmunkásképző, illetve szakiskolai bizonyítvánnyal 22, felsőfokú végzettséggel 3,6%-uk rendelkezett.

A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása, december

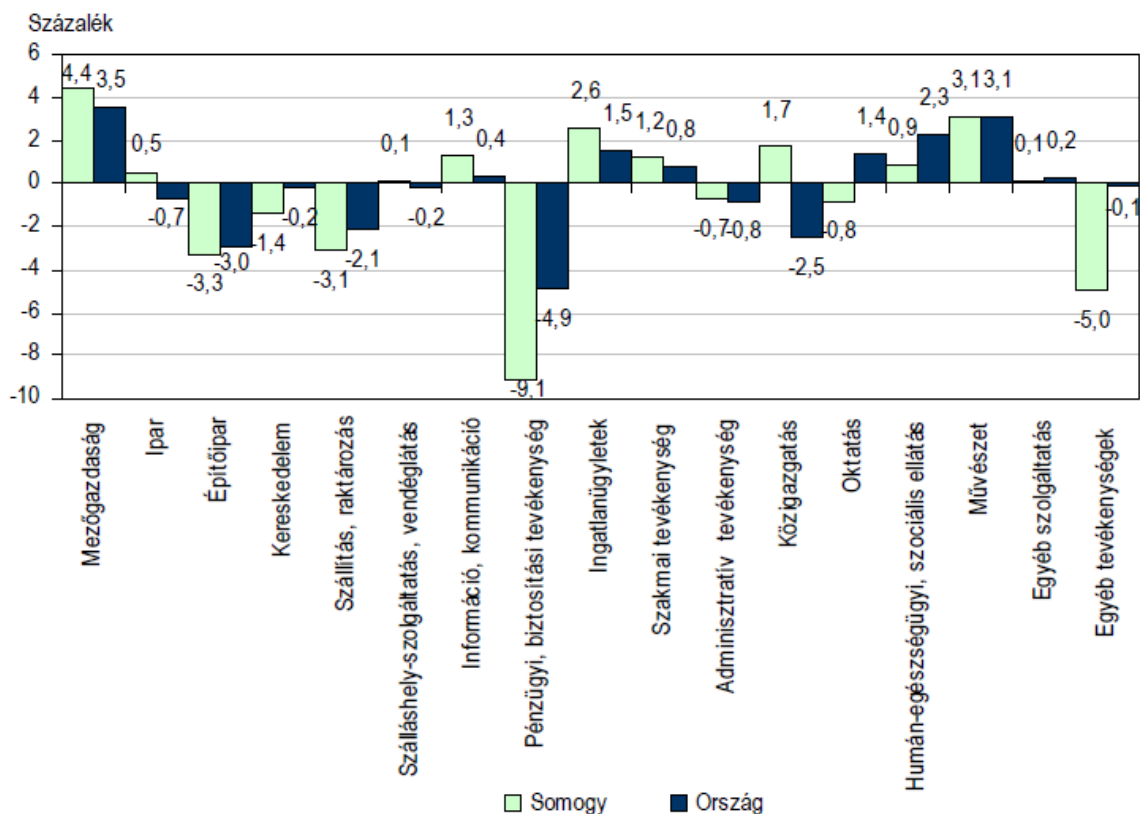
Az **ellátások** közül álláskeresési, illetve vállalkozói járadék kifizetése a zárónapon 2524 személynek volt folyamatban, az ellátásban érintett december havi bruttó létszám pedig 3605 főt tett ki. Ezen személyek egy főre eső átlagos havi ellátása 61 447 Ft volt. Álláskeresési segélyben a zárónapon 295-en részesültek.

A 2012. decemberi zárónapon 416 **üres álláshelyre** vártak jelentkezőket a munkáltatók. Egy betöltetlen pozícióra mintegy 62 regisztrált álláskereső jutott.

Gazdasági szervezetek

2012. december 31-én több mint 60 ezer megyei székhellyel rendelkező **gazdasági szervezetet** tartottak nyilván Somogyban. Számuk egy év alatt csekély mértékben, 1,3%-kal bővült, az országos növekedéshez (0,9%) hasonlóan. Főtevékenységük alapján a legnagyobb számbeli növekedés a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, míg a legnagyobb fogyás a pénzügyi, biztosítási tevékenység területén történt az előző év azonos időszakához képest. Az országos tendencia a somogyihoz hasonlóan alakult, bár ott az egyéb tevékenységgel és a pénzügyi, biztosítási tevékenységgel foglalkozó regisztrált szervezetek száma kisebb mértékű visszaesést szenvedett el.

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása gazdasági áganként, 2012. december 31.

Somogyban a regisztrált szervezetek 92%-a vállalkozásként került bejegyzésre, a megyei 55 ezret meghaladó vállalkozásszám az országos állomány 3%-át jelentette. Gazdálkodási formájukat tekintve 79%-os arányban egyéniként, 21%-ban pedig társas formában szerepeltek a nyilvántartásban. Előbbiek száma közel másfél, míg utóbbiaké alig egy százalékos növekedést mutatott a 2011. december 31-i adatokhoz képest.

A bejelentett, közel 44 ezer **egyéni** vállalkozás a munkavégzés jellegét tekintve 43–31–26%-os arányban mellékfoglalkozásban, főfoglalkozásban, valamint nyugdíj mellett folytatta tevékenységét. A megyei székhelyű egyéniek valamivel több mint kétötödét (41%) a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágba sorolták, emellett jelentős részük a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (18%) és az ingatlanügyletek (10%) főtevékenységi körbe tartozott.

A somogyi vállalkozások egyötödét képviselő **társas** formában működők száma 2012. év végén megközelítette a 11 500-at. Ezen belül 99%-ukat kisvállalkozásként (50 fő alatti) jelentették be, a közép- (50–249 fős) és nagyvállalkozásokból (250 fő felettiek) 93-at, illetve 18-at regisztráltak. Legnagyobb arányban (22%) a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban regisztráltatták cégüket, de meghatározónak bizonyult még a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (13%) és az építőipar (10%) területe is.

2012 decemberének végére 1,8%-kal emelkedett a megyei székhelyű nonprofit szervezetek száma a bázisidőszakhoz képest. A több mint 4100 szervezet közel felét az egyéb szolgáltatás, negyedét az ingatlanügyletek, ötödét pedig a művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatba sorolták.

Költségvetési és társadalombiztosítási szervezetből több mint 700-at, egyéb szervezetből 43-at regisztráltak Somogyban.

A regisztrált gazdasági szervezetek számának alakulása, december 31.

Gazdálkodási forma	2011.	2012.	
	száma	2011. december 31. = 100,0	
Gazdasági társaság	10 942	11 038	100,9
Ebből:			
korlátolt felelősségű társaság	7 232	7 574	104,7
részvénytársaság	99	102	103,0
közkereseti társaság	126	114	90,5
betéti társaság	3 472	3 232	93,1
egyéni cég	13	16	123,1
Szövetkezet	102	99	97,1
Egyéb társas vállalkozás	323	317	98,1
<i>Társas vállalkozás összesen</i>	<i>11 367</i>	<i>11 454</i>	<i>100,8</i>
<i>Egyéni vállalkozás^{a)}</i>	<i>43 333</i>	<i>43 920</i>	<i>101,4</i>
Vállalkozás összesen	54 700	55 374	101,2
Költségvetési és társadalombiztosítási szervezet	717	722	100,7
Nonprofit szervezet	4 039	4 123	102,1
Egyéb szervezet	47	43	91,5
Gazdasági szervezet	59 503	60 262	101,3

a) A megnevezés a 2012. májustól hatályos Gazdálkodási Forma Osztályozás szerint: Önálló vállalkozó.

Somogyban a vállalkozási aktivitási mutató – az ezer lakosra jutó vállalkozások száma alapján – 2012. december 31-én 177 volt, mely meghaladta az országos 168-as mutatóértéket.

Beruházás

A Somogy megyei székhelyű, 4 fő felett foglalkoztató vállalkozások, létszámhatár nélkül a költségvetési szervek és a megfigyelt nonprofit szervezetek 2012-ben **új beruházásokra** 48 milliárd Ft-ot fordítottak, mely összeg az országos teljesítményérték 1,6%-át tette ki. A bázisidőszakhoz képest, folyó áron számítva is jelentős, 24%-os visszaesés történt. (Országosan a beruházásérték nominálisan 5,9%-kal maradt el az előző év azonos időszakától.) A megyében egy lakosra 152 ezer Ft beruházási összeg jutott, az országos átlag (308 ezer Ft) fele, a 19 megye átlagának (240 ezer Ft) is alig kétharmada. A megyék rangsorát Győr-Moson-Sopron vezette, mutatószáma az országosénak közel háromszorosa, a somogyinak pedig majdnem hatszorosa volt. A lista 15. helyét foglalta el Somogy, Tolna három, Baranya négy pozícióval előzte meg.

Anyagi-műszaki összetétel szerint a somogyi beruházásérték 55%-át épületekre és egyéb építményekre fordították. Gépek és berendezések, valamint járművek belföldi beszerzése 20%-os, míg azok importja 22%-os hányadot képviselt. Ültetvények, erdők, tenyész- és ígás állatok beszerzése az összes beruházásérték 2,7%-át tette ki.

A **nemzetgazdasági ágak** közül az iparban aktiválták a beruházások legnagyobb hányadát (31%-át), értékben 14,8 milliárd Ft-ot. Jelentős beruházások történtek még a szállítás, raktározás (8,4 milliárd Ft) valamint a mezőgazdaság (7,9 milliárd Ft) ágakban, melyek 18, illetve 16%-os arányt képviseltek a megye összes teljesítményértékében.

Mezőgazdaság

A fontosabb növényi kultúrák 2012. évi **előzetes terméseredményeit** tekintve Somogyban a búza betakarított területének 2,4%-os csökkenése és termés mennyiségének (207,4 ezer

tonna) 3,1%-os növekedése következtében a hektáronkénti termésátlag 5,5%-kal emelkedett.

Kukoricát közel négytizedével kevesebbet (345,1 ezer tonna) takarítottak be az előző évhez képest. A terület 2,7%-os fogyatkozása mellett a termésátlag a termésmennyiséggel azonos mértékben csökkent.

A cukorrépa-termés (118,3 ezer tonna) 12%-kal alatta maradt a 2011. évinek, annak ellenére, hogy a terület 18,4%-kal bővült. A termésátlag egynegyedével visszaesett.

Napraforgóból közel másfélszer nagyobb területről csak egynegyedével nagyobb termésmennyiséget (47,5 ezer tonnát) takarítottak be, így a termésátlag 14%-kal mérséklődött.

Repcéből 2011-hez képest bő egyharmadával nagyobb termésmennyiséget (48,2 ezer tonnát) raktároztak be úgy, hogy a terület kismértékben bővült, a termésátlag pedig több mint háromtizedével nőtt. Lucernaszénából (8,7 ezer tonna) az előző évinél 1,7%-kal nagyobb termésmennyiséget gyűjtöttek be. A betakarított terület kétötödével, a termésátlag pedig egyharmadával növekedett.

A burgonya betakarított mennyisége (12,7 ezer tonna) 2,4%-kal kevesebb volt az előző évinél, a termésátlag pedig 14%-kal visszaesett.

A fontosabb növények terméseredményei, 2012*

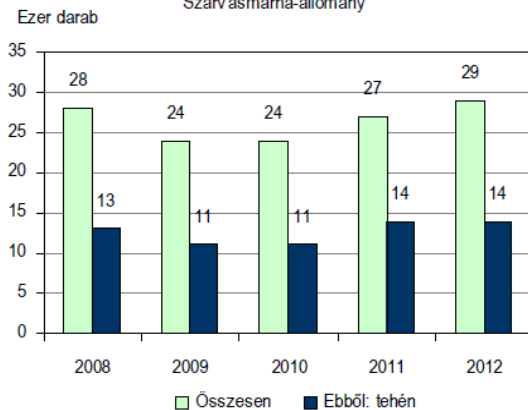
Megnevezés	Betakarított terület, ha			Termésátlag, kg/ha		
	Somogy	Dél-Dunántúl	Ország	Somogy	Dél-Dunántúl	Ország
Szám szerint						
Búza	47 103	143 753	1 063 485	4 400	4 760	3 740
Kukorica	109 027	301 163	1 190 012	3 170	3 440	3 980
Cukorrépa	3 030	5 224	17 203	39 040	39 100	44 100
Napraforgó	22 945	66 659	606 628	2 070	2 210	2 150
Repce	16 985	36 052	167 300	2 840	2 980	2 400
Lucernaszéna	2 219	10 138	128 028	3 920	4 360	3 360
Burgonya	686	1 069	24 534	18 520	17 400	20 270
Előző év = 100,0						
Búza	97,6	103,8	108,8	105,5	102,6	89,0
Kukorica	97,3	95,7	96,7	60,5	53,3	61,2
Cukorrépa	118,4	102,8	113,5	74,6	71,3	78,0
Napraforgó	148,2	108,6	104,7	86,3	81,9	90,7
Repce	103,4	102,1	71,5	131,5	119,2	106,7
Lucernaszéna	140,9	92,0	103,0	133,8	88,8	75,0
Burgonya	75,9	117,7	117,0	85,5	86,1	78,4

*Előzetes adatok.

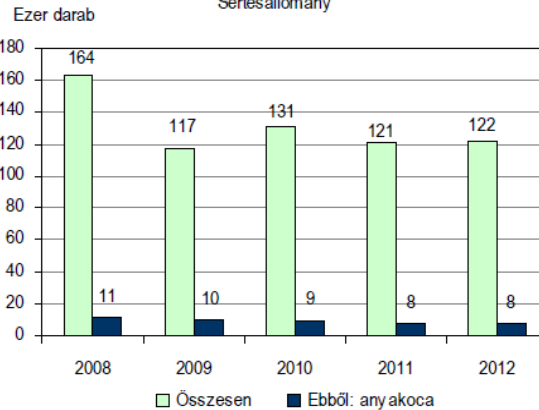
Az **állatállományok** vonatkozásában Somogy megye gazdaságaiban 2012 decemberében 29 ezer szarvasmarhát és 122 ezer sertést regisztráltak, ami az egy évvel korábbi állatlétszámokhoz képest a szarvasmarhák esetében nagyobb arányú növekedést jelentett, mint a sertéseknél. Az anyaállatok száma 2011 decemberéhez viszonyítva mindkét állatfajnál változatlan maradt. A szarvasmarha-állomány növekedése az év során folyamatos volt, míg a sertéseknél inkább ingadozás volt jellemző. Mindezzel együtt több év tendenciája a szarvasmarháknál stagnálást, a sertéseknél csökkenést mutatott.

Állatlétszámok, december 1.

Szarvasmarha-állomány

Sertésállomány

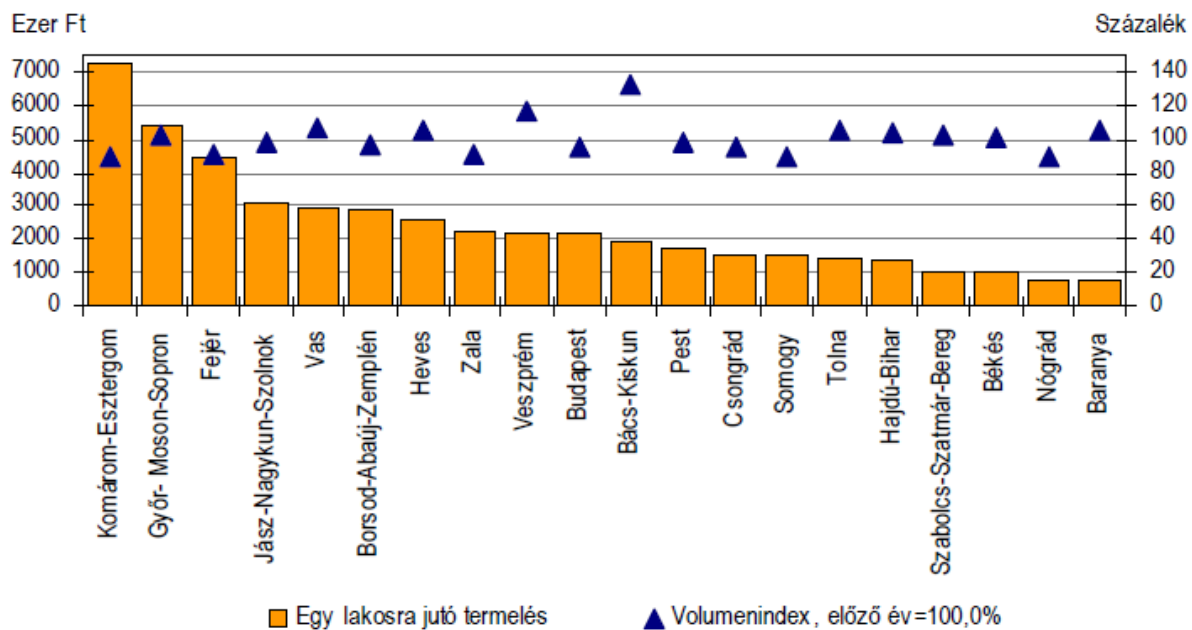

2012. december 1-jén a somogyi állatállománynak még 25 ezer darab **juh** és 458 ezer darab **tyúkféle** is részét képezte. Az előbbiek száma 2011 végéhez képest valamelyest mérséklődött, míg az utóbbiaké alig változott. Ezzel együtt hosszú távon a juhok számát stagnálás, a tyúkfélékét pedig csökkenés jellemezte.

Ipar

2012 január–decemberében a Somogy megyében telephellyel rendelkező **4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások** 467,2 milliárd forint termelési értéket állítottak elő. Ez összehasonlító áron számítva 11%-kal bizonyult kevesebbnek, mint az előző év hasonló időszakában. Ugyanakkor Tolna megye 6,0, Baranya pedig 5,1%-kal növelni tudta ipari termelését, ezáltal a régióban végbemenő volumencsökkenés (2,1%) mértéke az országoshoz (1,7%) hasonlóan alakult. A vizsgált időszakban a megyék közül mindössze kettőben (Veszprém és Bács-Kiskun) figyeltek meg 10% fölötti volumennövekedést, nyolcban pedig az alattit. A többi 9 megyében csökkenés történt, melynek mértéke háromban is elérte a 10%-ot.

Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke és volumenindexe, 2012*

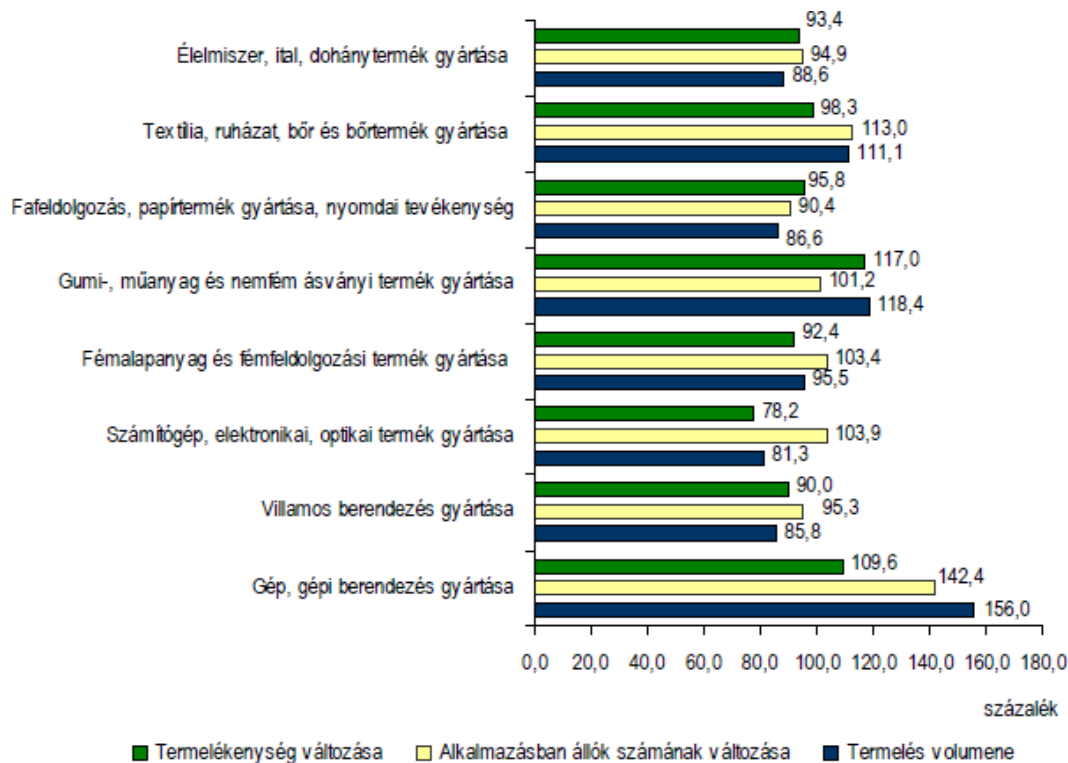

* A 4 fő feletti létszámot foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai.

Somogyban az **egy lakosra jutó ipari termelés** 1483 ezer Ft-os értéke az országos átlag 64%-át tette ki. Ezzel a fajlagos mutatójával Somogy – a fővárost is számba vevő csökkenő megyei rangsorban – a 14. helyet foglalta el.

2012-ben csökkenő teljesítményről adtak számot a **somogyi székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások** is. Az ide tartozó 57 szervezet valamennyi magyarországi telephelyén összesen 541,4 milliárd forint értékű termelési értéket realizáltak, összehasonlító áron számítva 16%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. (Ehhez képest országosan mindössze 1,8%-os volumencsökkenést regisztráltak.) A somogyi székhelyű adatszolgáltatói kör ipari tevékenységének nettó árbevétele 541,2 milliárd forintot tett ki, volumenében 16%-kal maradt el az előző évitől. Az összes értékesítésen belül 87%-os részesedéssel bíró export összehasonlító áron közel 17, míg a jóval kisebb súlyú belföldi eladások 11%-kal bizonyultak kevesebbnek, mint 2011-ben.

A feldolgozóipari szervezetek termelésének főbb mutatói, 2012*
(előző év = 100,0)

* A legalább 50 főt foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.

A somogyi székhellyel rendelkező, a víz- és hulladékgazdálkodás nélkül számba vett iparban tevékenykedő cégek döntő többsége (98%-a) a **feldolgozóipar** valamely ágazatában volt érdekelt. E nemzetgazdasági ág 2012. évi termelési és értékesítési volumene egyaránt 16%-kal elmaradt az előző évi bázisszinttől. A megfigyelt feldolgozóipari szervezetek termékeik 87%-át a külföldi piacokon értékesítették. Az élelmiszer, ital, dohánytermékek gyártásával foglalkozó vállalkozások számára továbbra is a hazai piac jelentette a biztos jövedelmet, értékesítésük négyötöd részben belföldön valósult meg. Ezzel szemben a megyei feldolgozóipar termelési értékének 85%-át adó gépipar két legjelentősebb ágazata közül a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában 96%, míg a villamos berendezés gyártásban 88% volt a kivitel aránya.

5.2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Visz Község Építési Szabályzatának és Szabályozási tervének megállapításáról szóló rendeletét 2004. évben alkotta meg a Képviselő-testület. Az előírások hatálya kiterjed Visz Község közigazgatási területére.

A község közigazgatási területén megvalósuló épületek parkoló szükségletét az OTÉK 42. §-ának előírásai alapján kell meghatározni és azt az építési telken belül kell elhelyezni. Közcélú, közhasználatú intézmények esetén, amennyiben a parkoló igény saját telken belül nem lenne kielégíthető, úgy közterületi parkoló kialakítása is engedélyezhető, a közterület tulajdonosának, kezelőjének, valamint a közlekedési szakhatóságnak az együttes hozzájárulásával.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került.

Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe.

Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja.

Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

5.2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Visz Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

- **Fonyódi Kistérségi Társulás** abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá, és az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebb, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és a településfejlesztést.
- **Balatonlelle Körzeti Szociális Alapszolgáltatási Társulás** azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára. Önkormányzatok kötelező feladataként a szociális alapszolgáltatások biztosítása, a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása a szociálisan

rászorulóknak részére, a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújtson.

- **Látrányi Közös Önkormányzati Hivatal**, (melynek közvetlen jogelődje Látrány, Somogybabod, Somogytúr és Visz Községek Körjegyzősége volt), azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásával segítsék a települések működését, fenntartását.
- **Látrányi Óvoda Intézmény Fenntartói Társulás**
- **Dél-nyugat Balatoni Csatornatársulás**
- **Dél- Nyugat Balatoni Hulladékgyűjtési Társulás**, jelenleg 64 település részvételével működik, a társulás célja, hogy a lakossági hulladékszállítást megfizethetővé tegye. A szolgáltatást nonprofit módon kívánja végezni, mely összhangban áll a kormány törekvéseivel.

5.2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, *TEIR* – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2012. évi adatok még nem elérhetőek. Ezeket a két év múlva a felülvizsgálat során pótolni kell.

5.3 A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek. Az országban közel négymillió ember él létminimum alatt, közel másfél millióan jövedelmi szegénységben, és kb. 1,2 millióan mélyszegénységben, más szóval nyomorban. Minden társadalom fokmérője, miképpen bánt a magára maradt emberekkel.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élők, elesettek, bármi okból hátrányos helyzetben élők, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő család jelenleg nincs. Azonban a munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek rohamos csökkenése a szerény körülmények között élő emberek, családok rohamos lecsúszásához vezet.

A községben roma származású lakosok élnek, így a cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció nem súlyos mértékben, de jelentkezik a falu életében.

5.3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosok szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősebb elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa.

A településen 103 db lakásállomány található.

A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzettől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakások kb. 80 %-a összkomfortos (villany, víz, gáz, telefon, kábeltevé, internet). A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés, egy-két, a helyi viszonyokhoz képest „gazdagabb” porta is van, de ezek sem a luxus kategóriába tartoznak. A zártkertek számáról nincs adat, egy részén különböző mezőgazdasági termékek előállításával, másik részén szőlőműveléssel, gyümölcsössel foglalkoznak. Üdülőtulajdonról nincs információ.

A földterületek többségén mezőgazdasági tevékenység folyik.

Az önkormányzat adatbázisa szerint 73 db különböző gépjármű van a lakosság tulajdonában.

5.3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

„A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15 §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,

A rendszerváltás után a Termelőszövetkezetek elsőként kerültek felszámolásra az országban. Az addig itt, becsületesen dolgozó, fizikai munkát végző, de szakképesítéssel nem rendelkező emberek elhelyezkedési esélyei a nullával lettek egyenlők. Az évek múlásával, életkoruk előre haladásával sokaknak a mai napig is csak a különböző segélyezési formák, alkalmi munkák biztosítanak szerény megélhetést.

A 90-es években számos országos nagyvállalat ment tönkre, zárta be kapuit. A közelben munkahely nincs. A legközelebbi lehetőség 40- km-re található Kaposváron, a megye székhelyen, de ez a bejárás miatt okoz gondot és elsősorban a helybelieket veszik fel, nem pedig a bejáró dolgozókat, akik után a bérletet is fizetni kell. A térségben tervezett beruházásról, potenciális munkalehetőségről nem hallani.

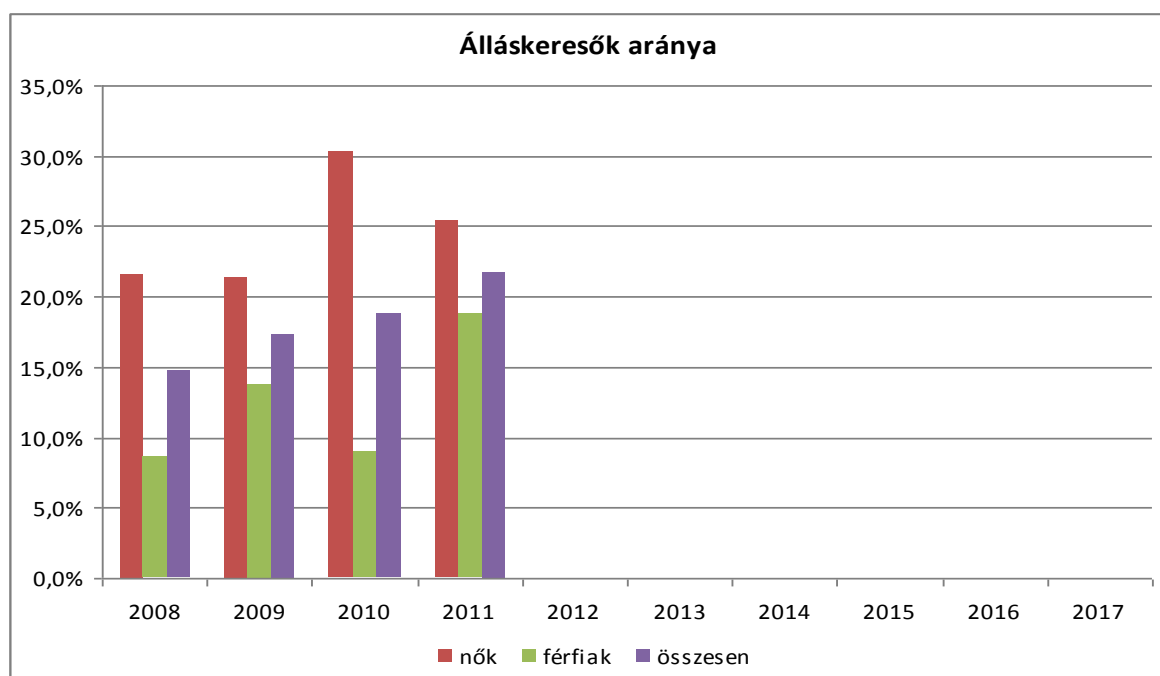
Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

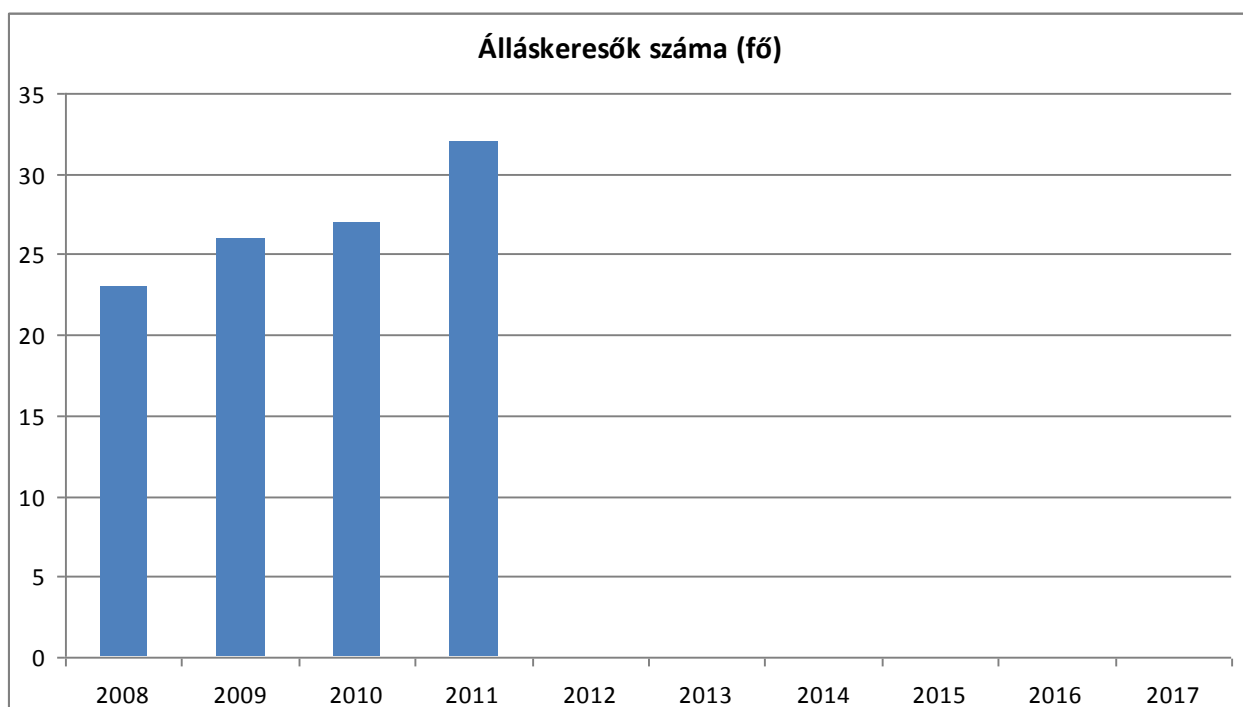
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	74	82	156	16	21,6%	7	8,5%	23	14,7%
2009	70	80	150	15	21,4%	11	13,8%	26	17,3%
2010	66	78	144	20	30,3%	7	9,0%	27	18,8%
2011	67	80	147	17	25,4%	15	18,8%	32	21,8%
2012	69	82	151	NA	0,0%	NA	0,0%	NA	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

(A helyzetelemzés készítésekor a 2012. évi adatok még nem álltak rendelkezésre.)

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Viszen a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között. A településen jelenleg nem tapasztalhatók olyan gazdasági folyamatok, amelyek az állástalanok számát csökkenthetnék, az önkormányzat a legfőbb foglalkoztató (közcélú foglalkoztatás).

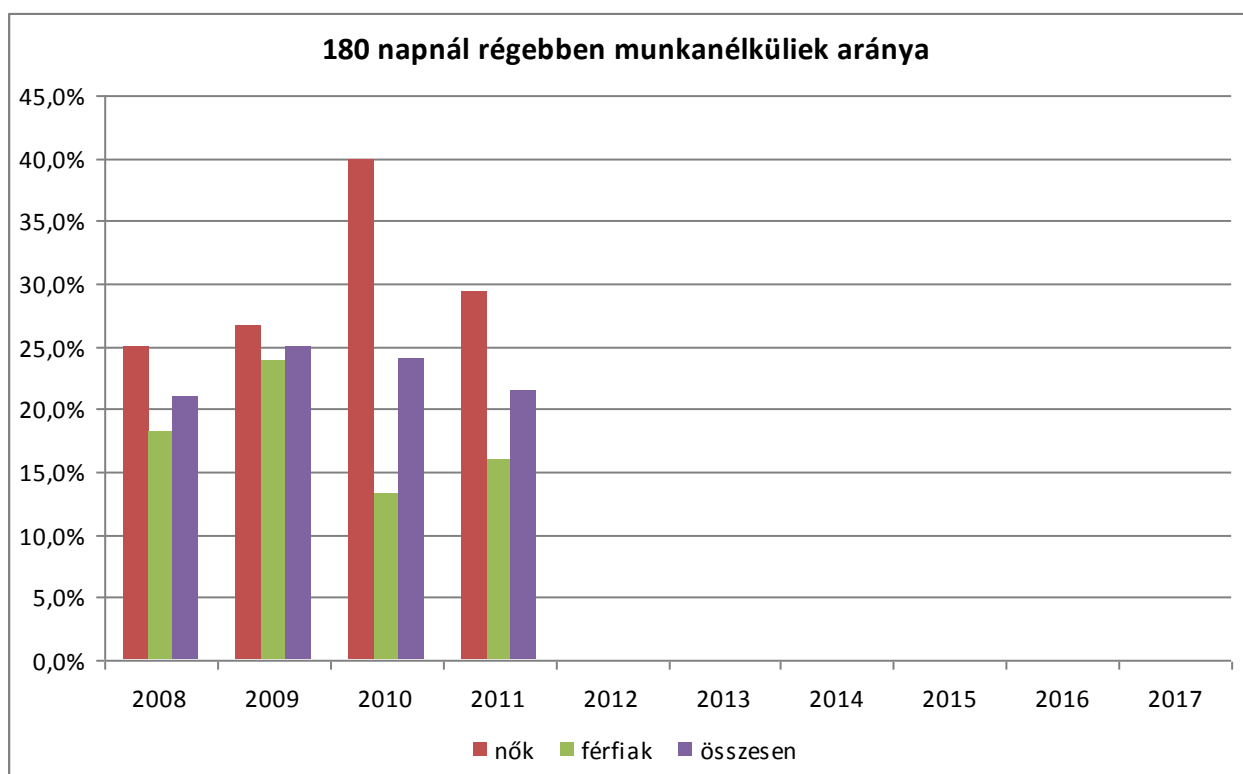
A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen. Az álláskeresők száma évről évre nő.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	16	22	38	4	4	8	25,0%	18,2%	21,1%
2009	15	21	36	4	5	9	26,7%	23,8%	25,0%
2010	20	30	50	8	4	12	40,0%	13,3%	24,0%
2011	17	25	42	5	4	9	29,4%	16,0%	21,4%
2012	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

(A helyzetelemzés készítésekor a 2012. évi adatok még nem álltak rendelkezésre.)

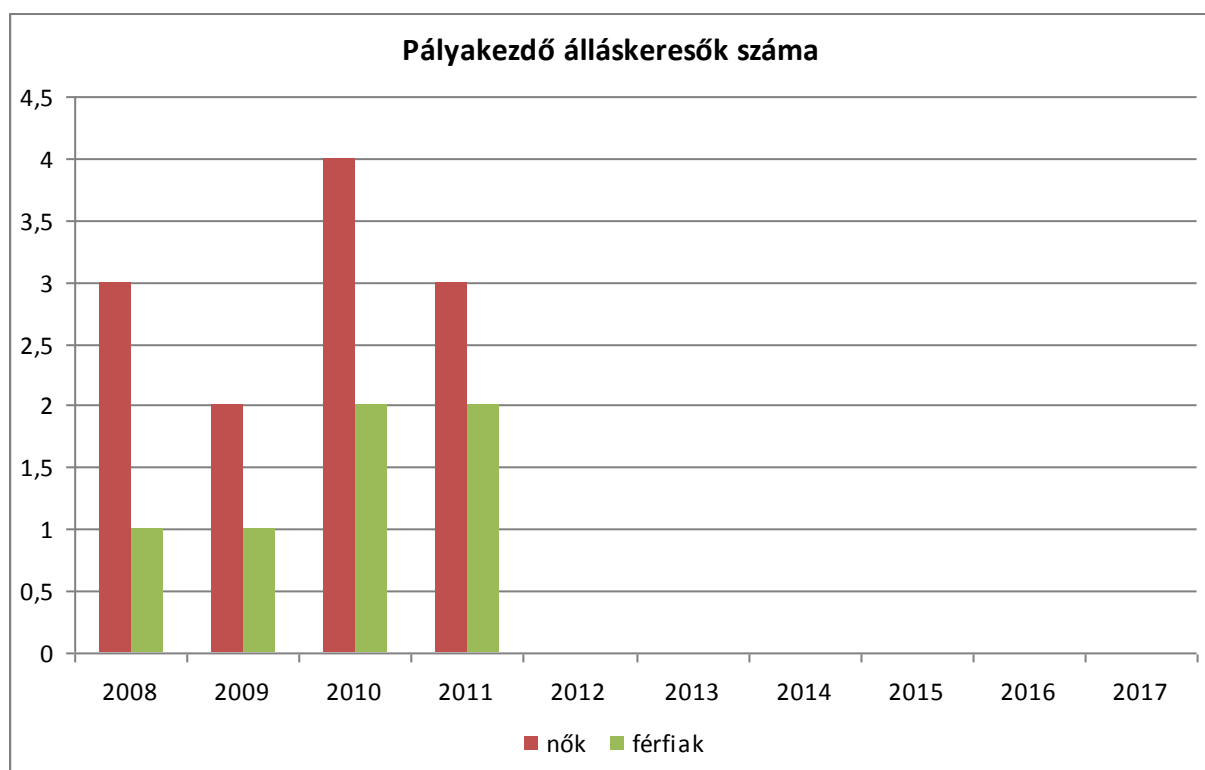
A táblázat arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése, figyelemmel a nemek közötti különbségre.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	18	18	36	3	16,7%	1	5,6%	4	11,1%
2009	18	19	37	2	11,1%	1	5,3%	3	8,1%
2010	23	21	44	4	17,4%	2	9,5%	6	13,6%
2011	25	21	46	3	12,0%	2	9,5%	5	10,9%
2012			0		NA		NA	0	NA

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

(A helyzetelemzés készítésekor a 2012. évi adatok még nem álltak rendelkezésre.)

A táblázat egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet. A pályakezdők elhelyezkedési esélye a településen kilátástalan. Amennyiben szerencsájük van, talán valamelyik kaposvári gyárban, üzletben találnak munkát, esetleg a nyári hónapokban a Balaton parton.

Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni. A nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	186	100	86	144	72	72	42	22,6%	28	28,0%	14	16,3%
2011	193	99	94	NA	NA	NA	193	100,0%	99	100,0%	94	100,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás (A HEP készítésének időszakában a 2011. évi népszámlálási adatok még nem álltak rendelkezésre.)

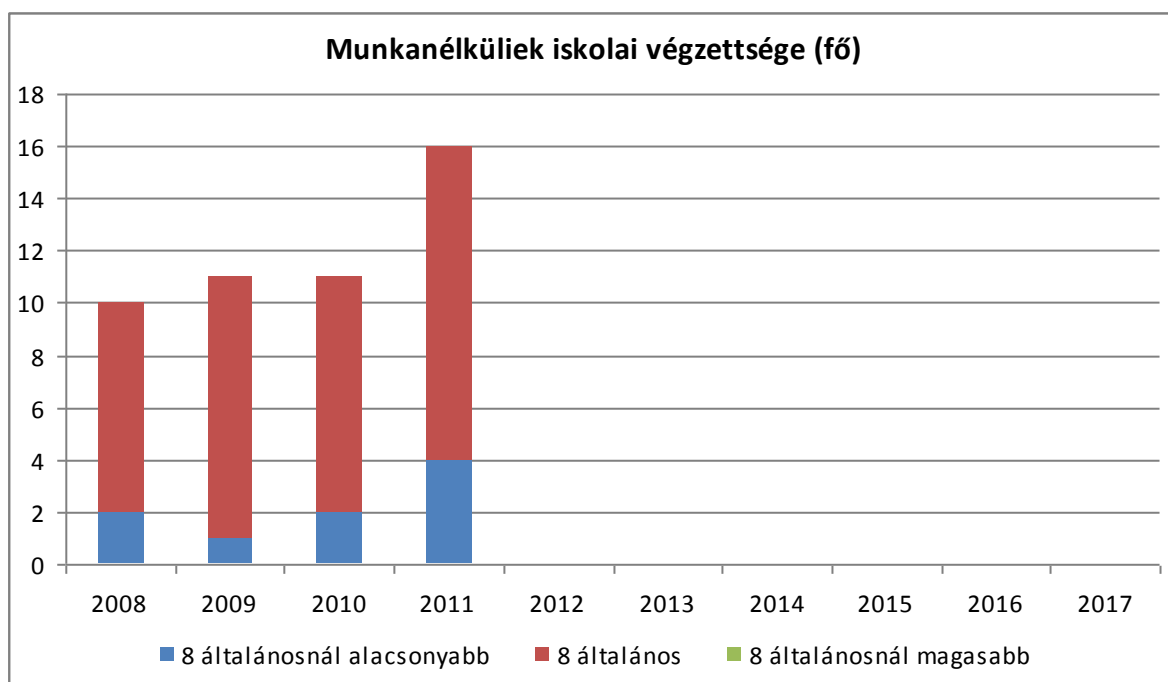
A HEP sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013. folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő		fő	%	fő	%
2008	23	2	5	8	18	NA	NA
2009	26	1	3	10	31	NA	NA
2010	27	2	5	9	30	NA	NA
2011	32	4	13	12	33	NA	Na
2012	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

(A helyzetelemzés készítésekor a 2012. évi adatok, valamint a 8 ált.-nál magasabb isk. végzettségűek adatai nem álltak rendelkezésre)

A tábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül, milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek.

A településen nincs általános iskolai felnőttképzés, erre igény sincs, és nem is indokolt.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0
2012	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR

(A helyzetelemzés készítésekor a 2012. évi adatok nem álltak rendelkezésre.)

5.3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális törvény célja:

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”³

A szociális ellátás formái:

„25. § (1) A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(2)¹¹⁸

(3)¹¹⁹ Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint

aa) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ab) rendszeres szociális segélyt,

ac) lakásfenntartási támogatást;

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

ba) a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat,

bb) átmeneti segélyt,

bc) temetési segélyt;

c) a járási hivatal az e törvényben meghatározott feltételek szerint

ca) időskorúak járadékát,

cb) a 41. § (1) bekezdésében és a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat; állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).”⁴

³ Szociális törvény

⁴ Szociális törvény

Természetben nyújtható szociális ellátások:

„47. §²⁶⁶ (1)²⁶⁷ A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában

- a) a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- b) a lakásfenntartási támogatás,
- c) az átmeneti segély és
- d) a temetési segély

nyújtható.”⁵

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	74	82	156	16	21,6%	7	8,5%	23	14,7%
2009	70	80	150	15	21,4%	11	13,8%	26	17,3%
2010	66	78	144	20	30,3%	7	9,0%	27	18,8%
2011	67	80	147	17	25,4%	15	18,8%	32	21,8%
2012	69	82	151		0,0%		0,0%	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek száma magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Sok esetben fel kell hívni a figyelmüket, hogy jelentkezzenek a Munkaügyi Központban, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	23	2	8,7%
2009	26	2	7,7%
2010	27	2	7,4%
2011	32	2	6,3%
2012	NA	1	NA

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2012-es adatok még nem állnak rendelkezésre.

⁵ Szociális törvény

A helyzetelemzés során folyamatosan az a visszatérő jelenség mutatkozik, hogy a településen élők körében állandó a munkanélküliség.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma						
év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	1		1		0	0
2009	0		1		0	0
2010	0		1		0	0
2011	0		2		0	0
2012	1		2		0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személy kaphat, aki nem rendelkezik rendszeres megélhetést biztosító jövedelemmel. Foglalkozást helyettesítő támogatást álláskereső kaphat. Bérpótló juttatásra (2011. január 1-től), illetve foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (2011. szeptember 1-től) az jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban részesült. A jogosultságot évente felül kell vizsgálni, mert 2012. január 1-től csak annak folyósítható ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt (vagy 30 nap közérdekű önkéntes munkát) tud igazolni. Az önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy a juttatásban részesülő lakókörnyezetét tartsa rendben.

5.3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat – Lakás állomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	103							
2009	103							
2010	103							
2011	103							
2012	103							

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A viszi lakosok saját tulajdonú családi házban élnek. A 103 házból kb. 30 üresen áll. A lakók kihálnak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné. Ez szinte lehetetlen annak ellenére, hogy az ingatlan árak nagyon alacsonyak. A régóta üresen álló házak némelyike már romos állapotban van, így az értékesítés még nehezebb.

A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	12	0
2012	9	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

A táblázatban szereplők számára jelent komoly problémát az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A helyi lakosok rászorultságtól függően lakásfenntartási támogatást igényelhetnek. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendelet az önkormányzat.

5.3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Viszen szegregált lakóköznyezetben nem élnek emberek.

5.3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az 1997. évi CLIV. egészségügyi törvény célja:

„a) elősegíteni az egyén és ez által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,

b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,

- c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbítatlan maradjon,
- d) meghatározni - a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül - az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,
- e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,
- f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.”⁶

Az Egészségügyi Törvény a települési önkormányzat főbb feladat- és hatáskörei között kötelező feladatként határozza meg az egészségügyi alapellátást, valamint a környezet- és település-egészségügyi feladatokat.

„**152. §** (1) A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.”⁷

„**153. §** (1) A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b)³⁹² biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d)³⁹³ együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.”⁸

⁶ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

⁷ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

⁸ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstart

3.6.2. számú táblázat – Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők	
2008	7
2009	1
2010	5
2011	1
2012	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon, normatív alapon, méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat – Ápolási díjban részesítettek száma

Ápolási díjban részesítettek száma	
2008	0
2009	0
2010	0
2011	1
2012	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

5.3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Visz Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 42. § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a képviselő-testület hivatala látja el. A Testületi ülések száma az aktuális pályázatok, aktuális ügyektől függenek. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt-rendkívüli ülést tart. .

A civilszervezetek próbáinak a Községi Ház ad otthont, ahol rendezvényeiket is megszervezhetik.

Azok számára, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés szintén a Községi Házban vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

A településen etnikai konfliktusok előfordulása minimális.

5.3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen él roma kisebbség, azonban minimális számban, így roma önkormányzat nem működik és erre igény sincs.

5.3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	- tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről, - - Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében
hivatalos ügyek intézésének nehézségei	- a Polgármesteri Hivatalban történő segítségadás, tanácsadás, hivatalos papírok kitöltésében segédkezés, - szociális munkát végzők részéről tanácsadás, felvilágosítás a rászorulóknak
az eladósodás felbukkanása	- figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), - figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében
hátrányos helyzetű csoportok munkaerő piaci helyzete	- képzési programokhoz juttatás (pl. szakács, bolti eladó, kisképzés, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszeripari) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
elhanyagolt, alkoholizáló, önhibájukon kívül szerény körülmények között élők rendszeres meleg étkezésének hiánya	- szociális étkezés igénybevételére történő bevonás (sok esetben rábeszélés), a szociális munkát végzők feltérképezik a

esetenként kialakuló bevásárlási nehézség pénzhiány miatt	- rászorulókat, elintézik kérelmüket - EU-s élelmiszer segélycsomagokra kiírt pályázatok figyelése, pályázás, sikeres pályázat esetén élelmiszercsomag osztás - rászorulóknak tűzifával való segítése (Önkormányzat)
anyagi okok miatt fűtési nehézségek	

5.4 A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

5.4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői, (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Visz állandó népességének száma 221 fő,

ebből a 0-17 évesek száma összesen 26 fő.

A gyakorlatban ebből a korosztályból kerülhet ki a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek száma.

4.1.1. számú táblázat – Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	4
2009	0	0	6
2010	0	0	4
2011	1	0	2
2012	0	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a települési önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket. Viszen működik Gyermekjóléti Szolgálat, mely társulási formában a Balatonlelle Körzeti Szociális Alapszolgáltatási Központ Társulás keretében látja el feladatát. Képviselője Balatonlelle lakos, jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és az oktatási intézményekkel (óvoda, iskola).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,

- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

A fenti táblázat adataiból látható, hogy a településen az elmúlt öt évben stagnál a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma.

Természetesen, ha csak egyetlen esetre kerülne sor, az is sok lenne, mert az a gyermek fejlődését, jövőjét veszélyezteti. Az életben egy ilyen szituáció, indíttatás a felnőttkorra is kihatással lehet. A korábbi években inkább iskolai hiányzás miatt volt szükség a védelembevételre, a jelenlegi helyzetben már felmerülő probléma a családok megélhetése, ez családi konfliktusokhoz vezet, és felmerül a gyermekek elhanyagoltsága is.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen. Elmondható, hogy a lakosság létszámához képest nem magas a védelembe vett gyermekek száma.

4.1.2. számú táblázat – Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	15	0	0	0	13
2009	17	0	0	0	11
2010	19	0	0	0	15
2011	18	0	0	0	12
2012	21	0	0	0	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az adatok alapján megállapítható, hogy öt év távlatában, hogyan nő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Ez az ellátási forma a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítható meg. Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

Ennek formái:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezmény,
- pénzbeli támogatás,
- külön jogszabály szerint egyéb kedvezmény.

Gyermek jogán járó helyi juttatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

Ez a juttatási forma is a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A táblázat tanúsága szerint feltűnő, hogy a nyári étkeztetésben részesülő gyermekek száma 2012. évben nulla. Ennek valódi oka az, hogy 2012. évben már nem volt ingyenes a nyári étkeztetés. Miután térítési díjat kellett fizetni érte, azt a szülők nem vállalták

5.4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermek.

5.4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- *a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,*
- *a fogorvosi alapellátásról,*
- *az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,*
- *a védőnői ellátásról,*
- *az iskola-egészségügyi ellátásról.*

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	1
2009	1	2
2010	1	4
2011	1	5
2012	1	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat – Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

A táblázat kitöltése szükségtelen, mert a településen családi napközi nem működik.

4.4.1. – számú táblázat – Óvodai nevelés adatai

Óvodai ellátottság	db	
Az óvodai telephelyek száma	1	
Hány településről járnak be a gyerekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (7 ³⁰ h	7 ⁰⁰ h-17 ⁰⁰ h-ig	
tól16 ³⁰ ig)		
A nyári óvodabezárás időtartama	2013.07.29-2013.08.20	
(július 18-szeptember 1.)		
Személyi feltételek	fő	hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógus	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodai adatok Látvány község óvodájára vonatkoznak, mivel Viszen óvoda nem működik, így a gyerekek a szomszéd településre, Látvány községbe járnak.

4.4.3. számú táblázat – Óvodai nevelés adatai

	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermek- csoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	7	3	75	1	7	0
2009	9	3	75	1	9	0
2010	3	3	75	1	3	0
2011	2	3	75	1	2	0
2012	3	3	75	1	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat Általános iskolában tanulók száma**4.4.8. számú táblázat – Általános iskolák adatai****4.4.12. számú táblázat – A 8. évfolyamot eredményen befejezettek a nappali oktatásban**

A településen nem működik Általános iskola, a tanulók a szomszéd településre járnak iskolába.

5.4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen nem működik általános iskola, a gyerekek a szomszéd településre járnak iskolába, melyben egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban néha tapasztalható a hátrányos megkülönböztetés, de ezt a pedagógusok jól kezelik.

5.4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés, közlekedési szabálytalanságok	- szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működése, felvilágosítás a helyi körzeti megbízottal közösen
gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködésbeli különbségek (szerényebb-szegényesebb megjelenés óvodában, iskolában)	- óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadtatása, gyermekek szintjén történő megértetéssel, neveléssel,

	- adományozások szervezése Szülői Munkaközösség keretén belül (taneszközök, kinőtt ruhák)
hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	- cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni
érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	- a jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermekjóléti-, Családsegítő Szolgálat, jegyző) felé
elszegényedés jelei	- óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése
késő estig, éjszaka felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen	- Polgárőrszolgálat fokozott ellenőrzése

5.5 A nők helyzete esélyegyenlősége

5.5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,

a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén

szociális biztonság területén,

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

A munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető. Nők számára helyben az Önkormányzat tud munkát biztosítani közfoglalkoztatás, keretében.

5.5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A településen bölcsőde nincs.. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. A községben családbarát munkahelyi megoldásra, rugalmas munkaidőkezdésre azért nincs példa, mert munkahely sincs.

5.5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe			
év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	1	
2009	1	2	2
2010	1	4	4
2011	1	5	5
2012	1	7	7

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnő nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire. Kapcsolatot tart a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermek/házi orvossal.

5.5.4 A nőket ért erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltitkolni. A település kicsi, mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás, hamar kiderül. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nincs szükség.

5.5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők aktivitása magasabb, mint a férfiaké.

A hivatalokban, szociális, kulturális, oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző.

5.5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagyarányú munkanélküliség	- közfoglalkoztatásba történő bevonás, önkéntes munkára való ösztönzés-ekkel kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás megadása, mert ez lehet alapja egy további ellátási formának
eltitkolt családon belüli erőszak	- jelzőrendszer működtetése, felvilágosítás hova fordulhat az érintett segítségért, (Családsegítő, Rendőrség, ingyenes hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közzététele)
szakképesítés hiánya	- képzési programokhoz juttatás (pl. szakács, bolti eladó, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszer-tartósítók) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
elszigetelődés megszüntetése	- a település közösségi életébe történő bevonás, közösségi munkára való ösztönzés a feleslegesség érzetének megszüntetésére

5.6 Idősek helyzete, esélyegyenlősége

5.6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- saját jogú nyugdíj
 - öregségi nyugdíj
 - rehabilitációs járadék
- hozzátartozói nyugdíj
 - özvegyi
 - árvaellátás
 - szülői
 - baleseti hozzátartozói nyugellátás
 - özvegyi járadék

6.1.1. számú táblázat- Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	19	39	58
2009	21	39	60
2010	20	38	58
2011	17	37	54
2012	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettiek) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye a nullával egyenlő, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt. Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen élne a nyugdíj melletti/helyetti munkavégzés lehetőségével.

A település előregedő, az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnek, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. Mindenki kertes házban lakik, ahol akad munka bőven.

A településen nincs munkahely a fiatalok számára sem, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség.

A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző.

5.6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idős emberek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az önkormányzat társulási formában, a Balatonlelle Körzeti Szociális Alapszolgáltatási Társulás keretében látja el feladatát.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	44	0	0%
2009	43	0	0%
2010	40	0	0%
2011	41	0	0%
2012	47	0	0%

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat megkeresését és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra nincs lehetőség, erre igény sem mutatkozik, az idősebb és betegesebb személyek szívesebben maradnak otthon.

A falu előregedő, így egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális ellátásra. A szociális étkeztetés is népszerű.

A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben igénybe tudja venni. Az önkormányzat intézményei akadálymentesítettek.

Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében.

A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság, inkább csodálkozással és hitetlenkedve szemlélik a fejlődést.

6.3.2. számú táblázat – Időskorúak járadékában részesülők száma

időskorúak járadékában részesülők száma	
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

5.6.4 Az időseket, az életkorral járó saját igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tettere kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

5.6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az idők szociális ellátása	- Fokozott odafigyelés az idősekre, maximális ellátás biztosítása számukra
Nyugdíjasklub, Énekkarok (helyi hagyományok) megtartása	- tagok toborzása
az idősebb korosztályba tartozók munkanélkülisége	- munkahelyek létesítéséhez tanácsadás, felvilágosítás, önkéntes munka vállalására felhívás
bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	- polgárőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége

5.7 A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

5.7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

5.7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzübeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható

- szociális alapszolgáltatás,
 - étkeztetés,
 - házi segítségnyújtás,
 - családsegítés

Ápolás, gondozás nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

Megváltozott munkaképességű személy nincs nyilvántartva, így a táblázat nem indokolt. A 2011-es évtől még nincs adat erre vonatkozóan.

7.1.2 számú táblázat – Nappali ellátásban részülő fogyatékos személyek száma

A táblázat megjelenítése nem indokolt, mert a településen sem önkormányzati, sem egyházi fenntartású, sem civil fenntartású intézmény a nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számára nincs.

5.7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetősége, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatal, intézmények, és kulturális létesítmények akadálymentesítettek. A fogyatékos személy számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. Parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént. Ami gondot okozhat, az a Magyar Közút Kht. tulajdonában lévő települési főutca állapota, melyen olykor veszélyes a kerekes székes közlekedés. Önkormányzati feladatként a járdák állapotának folyamatos javítása a cél.

5.7.4 Következtetések-problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
igény esetén foglalkoztatáshoz jutás	- megfelelő szakértelmű segítők igénybevétele
járdák biztonságossá tétele	- akadálymentesítési munkák folytatása, járdák folyamatos karbantartása
hivatalos ügyek intézésének nehézsége	- az önkormányzati dolgozók részéről segítségnyújtás, tanácsadás hivatalos ügyeik intézésben (nyomtatványok beszerzése, kitöltése)
önmaguk ellátása	- házi segítségnyújtás kiszélesítése, állandó ellátó személyek biztosítása

5.8 Helyi partnerségi, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Visz a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek.

A közös célok, kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen az advent, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, jótékonyági rendezvény, véradás, gyermek-, illetve idősek napja közbiztonság, stb. A rendezvények sikeres megszervezéséért a civilszervezetek vezetői, tagjai sokat tesznek, mindehhez azonban kell egy megfelelő irányító, mozgósító személy, akinek hívószavára az emberek szívesen mozdulnak.

A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

A kulturális és közösségi élet az IKSZT Pályázat keretében megújult Községi Házban folyik.

5.9 Helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Visz Község Önkormányzat Képviselő-testülete, a Polgármesteri Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja. Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban, valamint a Községi Házban bárki számára elérhető, a település honlapján olvasható és véleményezhető.

Visz Község Önkormányzat Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civilszervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

6 A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

6.1 A HEP IT részletei

6.1.1 A helyzetelemzés megállapításainak összegzése:

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
	munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről, Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében
	hivatalos ügyek intézésének nehézségei	a Polgármesteri Hivatalban történő segítségadás, tanácsadás, hivatalos papírok kitöltésében segédkezés, szociális munkát végzők részéről tanácsadás, felvilágosítás a rászorulóknak
	az eladósodás felbukkanása	figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételeének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében
	hátrányos helyzetű csoportok munkaerő piaci helyzete	képzési programokhoz juttatás (pl. szakács, bolti eladó, kisgépkészítő, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszer-tartósító) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
	közcélú foglalkoztatottak magas létszáma	az önkormányzat önállósodási törekvései a foglalkoztatás terén, pl.: mezőgazdasági növénytermesztés, virág palánták nevelés, járdafelújításra térkő burkolat gyártása, árokburkoló elemek gyártása, ezek értékesítése
	elhanyagolt, alkoholizáló, önhibájukon kívül szerény körülmények között élők rendszeres meleg étkezésének hiánya	szociális étkezés igénybevételeire történő bevonás (sok esetben rábeszélés), a szociális munkát végzők feltérképezik a rászorulókat, elintézik kérélmüket

	esetenként kialakuló bevásárlási nehézség pénzhiány miatt	EU-s élelmiszer segélycsomagokra kiírt pályázatok figyelése, pályázás, sikeres pályázat esetén élelmiszer-csomag osztás
	anyagi okok miatt fűtési nehézségek	rászorulóknak tűzifával való segítése (Önkormányzat)
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés, közlekedési szabálytalanságok	szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működése, felvilágosítás a helyi körzeti megbízottal közösen
	gyermek különböző anyagi helyzete, öltözködésbeli különbségek (szerényebb-szegényesebb megjelenés óvodában, iskolában)	óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadtatása, gyermekek szintjén történő megértetéssel, neveléssel, adományozások szervezése Szülői Munkaközösség keretén belül (tanesszközök, kinőtt ruhák)
	hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni
	érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	a jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermejjóléti-, Családsegítő Szolgálat, jegyző) felé
	elszegényedés jelei	óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése
	késő estig, éjszaka felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen	Polgárőrszolgálat fokozott ellenőrzése
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	nagyarányú munkanélküliség	közfoglalkoztatásba történő bevonás, önkéntes munkára való ösztönzés- ezzel kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás megadása, mert ez lehet alapja egy további ellátási formának
	eltitkolt családon belüli erőszak	jelzőrendszer működtetése, felvilágosítás hova fordulhat az érintett segítségért, (Családsegítő, Rendőrség, ingyenes hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közzététele)
	szakképesítés hiánya	képzési programokhoz juttatás (pl. szakács, bolti eladó, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszertartósító) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
	elszigetelődés megszüntetése	a település közösségi életébe történő bevonás, közösségi munkára való ösztönzés a feleslegesség érzetének megszüntetésére
Az idős emberek	az idősek szociális ellátása	Fokozott odafigyelés az idősekre, maximális ellátás biztosítása számukra

	Nyugdíjasklub, Énekkarok (helyi hagyományok) megtartása	tagok toborzása
	az idősebb korosztályba tartozók munkanélkülisége	munkahelyek létesítéséhez tanácsadás, felvilágosítás, önkéntes munka vállalására felhívás
	bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	polgárőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	igény esetén foglalkoztatáshoz jutás	megfelelő szakértelmű segítők igénybevétele
	járdák biztonságossá tétele	akadálymentesítési munkák folytatása, járdák folyamatos karbantartása
	hivatalos ügyek intézésének nehézsége	az önkormányzati dolgozók részéről segítségnyújtás, tanácsadás hivatalos ügyeik intézésben (nyomtatványok beszerzése, kitöltése)
	önmaguk ellátása	házi segítségnyújtás kiszélesítése, állandó ellátó személyek biztosítása

6.1.2 Jövőképünk:

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkához való hozzáféréseinek esélyei javuljanak.

Fontos számunkra, hogy településünkön a romák helyzete továbbra se legyen rosszabb, mint a többi lakos helyzete.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek egészséges testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésének elősegítését, hogy nyugodt, gondoskodó családban nőhessenek fel.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök igényeire, számítunk tudásukra, segítjük őket abban, hogy méltósággal, szeretetben élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyeinek javítását a munka világában történő szerepvállalásukban, támogatjuk a család és munka összeegyeztetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek és speciális problémáinak feltárására, keressük az életminőségük javítását, célzó lehetőségeket.

6.1.3 Az intézkedési területek részletes kifejtése:

Intézkedés címe:	Szegényebb réteg közmunkában való alkalmazása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a szegénységben és az átlagon alul élő családok munkanélkülisége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Munkanélküliség csökkentése, egyre több szegényebb ember alkalmazása és munkához juttatása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A közelben, esetleg helyben működő vállalkozásokhoz ezeket a szegényebb rétegben élő embereket felvenni és alkalmazni 2. Vállalkozás vezetővel való egyeztetések a felvételtől 3. Polgármester közmunkában alkalmazza ezt a réteget
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	2014. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szegényebb réteg munkanélküliségének száma, annak csökkenése Önkormányzatnál vezetett dokumentáció
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A vállalkozások anyagi háttere, megrendelők száma, munka elvégzésének minősége és mennyisége. Csökkentésük eszköze: polgármesteri támogatás
Szükséges erőforrások	Vállalkozásoknak legyenek megrendelői és biztos anyagi háttérrel rendelkezzenek

Intézkedés címe:	Közei munkahelyekre női lakosok felvétele, alkalmazása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas női munkanélküliség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők számára munkahely biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A cégvezető és a polgármester összhangban levő kapcsolatának kialakítása 2. Cégvezetővel való egyeztetések a felvételtől
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Helyi és körzeti vállalkozások, üzemek
Határidő(k) pontokba szedve	2014. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nők munkanélküliségének csökkenése, női létszám növekedése cégen belül. Önkormányzatnál vezetett dokumentáció
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A cég anyagi háttere, megrendelők száma, munka elvégzésének minősége és mennyisége. Csökkentésük eszköze: polgármesteri támogatás
Szükséges erőforrások	Cégnek legyenek megrendelői, cég részéről saját anyagi biztos háttér

Intézkedés címe:	Nyugdíjasklub létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kifejezetten nyugdíjasok számára nincsenek programok biztosítva
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A idősek számára is biztosítva legyen a lehetőség, hogy kifejezetten számukra műsorok, rendezvények legyenek, ahová el tudnak látogatni és ezáltal összetartóbbak legyenek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Programok, műsorok, rendezvények lebonyolítása 2. Kirándulások szervezése
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2014. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Összhangban van az idősebb korosztály Önkormányzatnál vezetett dokumentáció
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A rengeteg otthoni teendő és a sokasodó problémák miatt nem látogatnak el a rendezvényekre nagy számmal.
Szükséges erőforrások	Önkormányzat anyagi háttere

Intézkedés címe:	Házi segítség nyújtás a fogyatékkal élőknek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kifejezetten a fogyatékkal élő emberekre nincs alkalmazott aki segítené a mindennapjaikat
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A házi segítség nyújtást egy községben egy ember végezné aki napi, vagy megbeszélt időponti rendszerességgel segítené a fogyatékkal élők mindennapjait, megkönnyítve ezzel a helyzetüket. A ház körüli kisebb munkák elvégzése, takarítás, főzés elvégzése által gondoskodna az emberekről.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Egy helybeli lakos alkalmazása 2. Rendszeresen foglalkozna a rászorúkkal
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2014. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Fogyatékkal élők elégedettsége
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A rászorult emberek nem fogadnák el a segítséget „idegentől” családon belül várják el a gondoskodást.
Szükséges erőforrások	Önkormányzat anyagi háttere, megfelelő ember

Intézkedés címe:	Játszótér építése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Községben nincs kialakítva játszótér, ahol a gyerekek rendszeresen találkozhatnak és szórakozhatnak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekek számára szabad idő hasznos eltöltése, csapatépítés, gyermekek összekovácsolása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Játszótérre való pályázás 2. Minimális önerő biztosítása
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2015. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyerekek nem az utcán vannak, hanem a számukra kialakított téren, gondos környezetben.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A kevés gyermek létszám miatt, nem biztos hogy megfelelő kihasználtsága lesz a térnek.
Szükséges erőforrások	Pályázat megnyerése, Önkormányzat anyagi háttere a szükséges önerő miatt

6.2 Megvalósulás

6.2.1 A megvalósítás előkészítése:

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatok megvalósításáról gondoskodjanak. Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására kötelezettséget vállal.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

6.2.2 A megvalósulás folyamata:

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében azt a törvényben előírt időintervallumok, betartásával áttekinti.

6.2.3 Monitoring és visszacsatolás:

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, a helyi esélyegyenlőségi programban érintettek, a felsorolt önkormányzati, hivatali és civil szervezetek előzetes véleményformálása.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, az önkormányzati hivatal épülete, a Községi Ház áll rendelkezésre. Az önkormányzat és intézményeinek különböző

rendezvényein a tolerancia, a befogadás és a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

6.2.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

6.2.5 Kötelezettség és felelősség:

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatok megvalósulásáért, a program végrehajtásáért a polgármester felel.

A település vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítő képzésen, egyéb programokon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a felelős személynek.
- Az önkormányzati intézmények vezetői gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

6.2.6 Érvényesülés, módosítás:

A kétfévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, úgy annak módosítása szükséges, illetve annak érdekében, hogy az maradéktalanul megvalósulhasson, javaslatot kell tenni a szükséges intézkedésekre.

6.3 Elfogadás módja és dátuma

Visz Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket, a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Visz Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 77/2013. (X.14.) Kt. számú határozatával elfogadta.

Visz, 2013. október 14.

Szücs Attila sk.
polgármester

A Visz Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Visz, 2013. október 14.